

leden zag ik in de „Mottenkuil,” een kleinen vijver op de hei ongeveer een uur bezuiden Milligen, een dier, dat ik in t geheel niet kende. Ik heb er toen dadelijk eene teekening van gemaakt, die echter ongelukkig verloren is gegaan. Ik zal dus maar trachten hem zoo goed mogelijk te beschrijven.

Het beest had zeer veel overeenkomst met de gewone donderpad, maar het was ongeveer 12 c.M. lang. Het had een kwabbig peervormig lichaam, dat naar voren een beetje spits toeliep, en glinsterende, kleine pikzwarte oogen, als kralen. Zijn staart, die ongeveer $1\frac{1}{2}$ x zoo lang was als zijn lichaam, geleek sprekend op die van een salamander. Hij was sterk zijdelings samengedrukt en ongeveer 1 c.M. breed. Het zwarte, glimmende dier lag in den modder te spartelen, toen we het zagen. Zoudt u mij ook kunnen vertellen, met wat voor dier wij te doen gehad hebben.

Heemstede.

H. J. STAAL.

Ringslangen moeten evenals al onze inlandsche reptielen gelegenheid hebben een winterslaap te doen. Geef ze een houten kist half vol met zand of droge aarde; daarboven een laag dor blad en vochtig mos. Zet de kist met de dieren in een tamelijk vorstvrijen kelder, of wikkel er nog wat lappen, oude kleeren, dekens, matten o.a. omheen.

Het deksel moet lucht doorlaten, dik stramiengaas is goed, een zinken geperforeerde plaat ook. Plaats de dieren in de kist eerst in een koud vertrek in 't licht, kruipen ze weg, dan naar den kelder of in een kouden donkeren hoek met de kist.

Alleen dieren, die zich in den herfst goed dik hebben gegeten, overleven den winter. Wel zijn er uitzonderingen maar die stumperds halen den zomer toch niet weer.

Uw beest was een gewone groene kikvorsch. De larven worden soms verbazend groot. H.

Menniste-zusjes.

Op blz. 128 in afl. V van de *Levende Natuur*, vind ik de vraag of het ook na te gaan is, waarom het bloempje Menniste-zusje genaamd zoo heet? Hierop zou ik dit antwoord geven:

In de *Nederlandsche Spectator* I (1749) lees ik op blz. 210 in een aanval op de zoogenaamde eenvoudigheid der Mennisten: „Ondertusschen bestaat een goed gedeelte van de nederigheid der zuivere Menniste Vrijsters en oude Matronen in den verkirring van net geschilderde of ingewerkte kleine bloemtjes, en digt in elkander loopende randjes, of andere bijna onzichtbare figuurtjes op haare kleederen te draagen, waaronder niet zelden een prachtig goud Horlogie of garnituur van 't zelfde metaal verborgen zit enz.”

Hieruit maakte ik indertijd de gevolgtrekking, dat de fijn bewerkte bloempjes met die in elkander loopende randjes (le désespoir des peintre) aan die kleeding der Menniste-zusjes haar naam ontleenden. Dit onderwerp ik aan een beter oordeel.

Doorn.

Dr. J. HARTOG.

Het bloempje heet in sommige plaatsen van Overijssel: Schildersverdriet. H.

Aquarium-Vragen.

U zoudt mij verplichten met mij uw oordeel en raad te willen zeggen omtrent het volgende; 1. Salamanders (grootte, en kleine en alpensalamanders) willen geen eieren afzetten, wat is daarvan de rede? het is toch niet te vroeg?

2. De bittervoorns zetten wel eieren in de mossels af doch de mossels zetten ze ook weer af, is daar iets tegen te doen? de behandeling is deze: ik neem elke mossel die 8 à 10 dagen bij de bittervoorns verblijf heeft gehouden voorzichtig uit het Aq. en breng deze voorzichtig in een gereedstaand Aq. met water van dezelfde temperatuur over en eenige dagen later vind ik de kleine kogelronde eitjes, dit is nu reeds de derde mossel die mij dit levert.

JACQ. CLADDER.

1. Grootte salamanders leggen zelden of nooit eieren in aquaria; de kleine wel, maar nu waarschijnlijk niet meer; de alpensalamander zal nog wel beginnen. Vreten de een ook de eieren van de ander op? Of heeft u ook te veel bij elkaar? Denk er om de grootte salamander ziet er ook geen been in zijn kleinere familieleden op te slikken.

2. Bittervoorn-eieren moeten noodzakelijk in de mossel blijven om uit te komen, althans in een met visschen bewoond aquarium. Laat de mossel eens rustig zitten en laat de oude vischjes er bij tot de jongen komen.

Spreeuwenwolk.

Naar aanleiding van de vraag van den heer J. B. te Zeist over een wolk, die hij bij Naarden—Bussum opmerkte, kan ik nog 't volgende mededeelen.

Iederen avond tegen donker, in den zomer wat vroeger, in 't najaar wat later op den dag, trekken de spreeuwen uit de omstreken van het Naardermeer daar naar toe om te rusten, ze vliegen dan eerst in kleine troepen, alle in dezelfde richting, vereenigen zich spoedig tot een grooten zwerm, die bij tusschenpooze weer uit een valt in talrijke kleinere.

Door 't onregelmatige vliegen is de wolk nu eens donker en dicht, dan weer lang gerekt en doorschijnend; telkens en telkens veranderend van vorm lijkt 't wel een uit en inplooiende grauwe sluier.

Wanneer je dan op de grens van de Ment en de Naardermeer staat, zie je ze over je heen vliegen, ook wilde eenden vliegen daar met haast onbegrijpelijke snelheid naar hun rustplaatsen toe. D. v. L.

Dezen zomer te 's-Graveland vertoevende, ontdekte ik twee m. i. vermeldenswaardige afwijkingen bij bloemen:

1e. Aan den weg van 's-Graveland naar Ankeveen vertoonden verscheidene exemplaren van Haagwinde rose in plaats van witte bloemen. De kleur was donkerder als die van bloemen van Akkerwinde.

2e. Aan een breede sloot, welke naar de vijvers van Spanderswoud voert, vond ik *Calla palustris*, bloeiend, in een groepje bijeenstaand; op zichzelf reeds een mooie vondst.

Een bloem nu trok door een merkwaardige vorm de aandacht; zij bezat twee bloeischeden, waarvan de onderste aanmerkelijk grooter als de bovenste.

Nu ik het toch eenmaal over *Calla* heb, kan ik niet nalaten ook even een woordje te reppen over de uitroeiing van deze plant op sommige plaatsen door jeugdige botanisten. Met een ware zeldzaamheden-honger, gewapend met plantenschopjes, valt men op de planten aan, en in een minimum van tijd is de botaniseertrommel gevuld, ten koste der mooie *Calla*'s, die thans tusschen filtreerpapier doodgeperst zullen worden. Waarom toch steeds deze exemplaren (d. w. z. met welke medegeno-

nomen en zich niet tevreden gesteld met een blaas en een bloem. Bij een plant als *Calla palustris* geeft een enkele bloem en een blad, zorgvuldig gedroogd, toch voldoende het idee der geheele plant weer, beter misschien als een massa stengies, bladeren en wortels, waaruit men nauwelijks de oorspronkelijke plant kan herkennen. Bij de door mij aangegeven manier wordt uitroeiing van een vindplaats geheel voorkomen, waarschijnlijk zelfs oefent het behoedzaam wegruimen van een blad en een bloem een gunstigen invloed uit op het exemplaar, doordat het de plant onmogelijk gemaakt wordt zaden te vormen, en doordat zij om zoo te zeggen gemooit wordt.

F. J. BUENO DE MESAUITA.

Botanisch Kompas.

Zou ik, al is het misschien overbodig, eens uwe aandacht mogen vestigen op een kort artikel van A. Mansion in *la Revue Scientifique* van 28 Juni jl.? De schrijver heeft nagegaan, welke mossen aan de verschillende kanten der boomen het best gedijen en komt tot de algemeene slotsom, dat in België de boomstammen aan de Noordzijde het levendigst groen zijn gekleurd en aan de Westzijde nog rijkelijk zijn begroeid, maar in donkerder tint, terwijl de Oostzijde het dorst is. Misschien is dit onderwerp al eens in de *Levende Natuur* besproken, anders zou het voor de lezers wel eens aanbeveling verdienen, op hun wandelingen na te gaan, hoe het hiermede in ons land gesteld is. Uit de gezamenlijke waarnemingen zou men dan voor verschillende streken een „botanisch kompas” kunnen opmaken, geschikt om den dolenden wandelaar of fietser den weg te wijzen.

Amsterdam.

DR. H. PINKHOF.

S. O. d. P. V. Uw takje bevatte een gal en wel van *Aulax hieracium*, deze is in sommige jaren zeer algemeen; vaak groeien de bloemen door den bol heen.

